

Distansutbildning i kommunal vuxenutbildning

En kvalitetsgranskning

Vad vi har granskat

- Vilka som läser på distans och varför
- Arbets sätt och arbetsformer
- Anpassning av distansundervisning utifrån elevers behov och förutsättningar
- Kommunikation och interaktion mellan lärare och elev samt elever emellan
- Huvudmännens organisering av distansutbildningen

Avgränsningar

- 18 slumpvis utvalda kommuner
- Vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Tre distanskurser
- Begreppet distans

Metod

- Dokumentanalys
- Intervjuer
  - Elever, lärare, studie- och yrkesvägledare, rektorer, representanter för huvudmän
- Elevenkät

Resultat

Synen på hur distanseleven bör vara

- Studiedisciplin
- Motiverad
- Självgående
- Ansvarstagande
- Förkunskaper

”Distans passar inte alla, det passar vissa.”

Hur distanseleven faktiskt är

- En mycket heterogen skara
- Vill snabbt igenom för att gå vidare till något annat
- Arbetar
- Ingen barnomsorg
- Långt till skolan
- Funktionsnedsättning

”Jag hade inte kunnat läsa om det inte vore för distans så för mig har det varit avgörande.” Elev

---

Flexibel utbildning men inte alltid undervisning

Hög flexibilitet gällande

- Kursstart
- Studietakt
- Byta studieform

"Kurstiden kan varieras. Och sen kan de börja om, om de inte klarar kursen. Så det är ju en individanpassning." Lärare

---

Från brev till mail

”Undervisning, tja, det är det ju inte tal om egentligen. Jag har svårt för att kalla återkopplingen för undervisning. Något går ju förlorat i distansundervisning.”

Lärare

- Standardiserade kursupplägg
- Hög grad av självstudier
- Hög grad av skriftliga inlämningsuppgifter
- Låg grad av träning i muntlig framställning

”Det har inte blivit så mycket prata och lyssna. Tidigare, i gymnasiet, var det bara engelska hela tiden. Det missar man med distans.” Elev

---

Bristande kommunikation

- Sporadisk kommunikation mellan lärare och elev
- Avsaknad av gemensamt lärande

”De flesta elever jag haft, de märker man inte av så mycket. De ser man bara i systemet när man rättar prov. Det är ju bara när det blir problem som vi tar kontakt.” Lärare

”Det hade varit bra med mer lärarkontakt på lärarens initiativ, så att det skapas en relation mellan elev och lärare, så att eleven vågar höra av sig. Tekniska grejer är bra, men det behövs stöd på andra sätt. Hade man en mer kontinuerlig kommunikation med läraren kanske läraren är mer lyhörd om vad eleven behöver hjälp med.” Elev

---

Stöd och handledning – dagtid på vardagar

- Dagtid på vardagar
- Via mail
- Via telefon
- På plats i skolan

”Skulle vilja att det fanns kvällstider för att ha kontakt med läraren, men vet inte om jag kan kräva att få saker serverade så.” Elev

”För de elever som det inte går så bra, så försöker vi säga till dem att gå på lektioner. De är alltid välkomna på lektionerna.” Lärare

---

Huvudmännen behöver ta ett större ansvar

- Lågt ställda krav i entreprenadavtal
- Bristande kännedom om enskilda utbildningsanordnare
- Bristande uppföljning både i egen regi och utbildning på entreprenad
- Bristande kompetensutveckling utifrån distansutbildningens specifika förutsättningar

---

Sammanfattning av utvecklingsområdena

- En förändrad syn på distansutbildningen och distanseleven
- Stöd och handledning på sätt och tider, så att elever kan ta del av det
- Anpassade arbetssätt och arbetsformer för distansundervisning
- Kontinuerlig kommunikation mellan lärare och elev
- Gemensamt lärande och interaktion mellan elever
- Högre och tydligare krav i entreprenadavtal
- Förbättrad uppföljning av distansutbildningen
- Kompetensutveckling utifrån distansutbildningens specifika förutsättningar

---

Synen på distansundervisning

”Jag drömmer om att sudda ut gränsen mellan distans och klassrum. Och det kommer att ske. Sverige är på gång men ligger lite bakom i utvecklingen om man jämför internationellt, men det kommer att ske.” Lärare

---

Mer om granskningen

<http://www.skolinspektionen.se/distansundervisning>

Övergripande rapport

18 Verksamhetsrapporter

Webbinarium

Kontakta projektledaren

ann.edvinsson@skolinspektionen.se